

Sjätte roten, tomt 10

Kvarteret Kronobageriet

Artonde roten 1637–57v

Nionde roten 1657h–1670

Köpmangatans södra sida

öster om Östra Hamnen

Samb. med 5.64

Köpmangatan 11

Se inledande kommentar till 6.1.

Leonhart (Linnert) Pelgerom Glasmester

1637–46+ 1652: 1 mtl

hos honom hans moder 1637: 1 mtl

Sommaren 1984 utfördes en arkeologisk undersökning i kvarteret Kronobageriet för vilken Kerstin Söderlund redogör i "Livet i det Gamla Göteborg" (Göteborgs arkeologiska Museum, Arkeologi Västsverige 2). Hon skriver där angående Köpmangatan 11: "På ett ställe hittade vi en grop med slagg som vid analys visade sig härröra från glastillverkning. Vi fann också stora koncentrationer av krossat fönsterglas – krossglas användes som tillsats i glasmassa – på flera platser på tomterna utmed Köpmangatan samt på bakre delen av den västra tomten mot Norra Hamngatan. Även vid Schaktningar i Köpmangatan gjordes fynd av slagg och krossat fönsterglas. Skall fynden av de stora mängderna krossglas och slaggen tolkas så, att glastillverkning om än i liten skala förekommit i kvarteret Kronobageriet?"

Denna tomt 6.10 blev senare baktomt till 6.64, ägd av borgmästare Hans von Gerdes och numera motsvarande Norra Hamngatan 22, Det var den tomten och Norra Hamngatan 20, som arkeologerna undersökte 1984. Om Leonard glasmästare var bosatt här eller på någon tomt väster om denna i kvarteret är omöjligt att avgöra.

Enligt Almquist (Göteborgs historia I:316, 317 och 697) hette glasmästaren Leonart Pelegrom och var holländare. Redan 1634 var han anlitad vid rådhusbygget. Hans mor bodde hos honom 1637.

Boken "Livet i det Gamla Göteborg" utgavs i samband med en utställning med samma namn 1984. (se också G P 1986–09–16). Arkeologerna berättade om sina utgrävningar, att krossglaset delvis var smält som om det hade upphettats under en eldsvåda. Troligen rör det sig om en eldsvåda, som först 1639 utbröt i 5.64, då ägd av rådsförvanten Daniel Nilsson och för vilken brand redovisas under 6.12.

Vid överrätten behandlades den 19.11.1641 *underskulden Anders Nilsson Leonhard glasmästares och Erik Olofsson fiskares klagomål mot varandra*:

”Underskulden Anders Nilsson andrager för Rätten at för 14 dagar sedan hafuer sig tildragit. at Erich Olofsson Fiskare hafuer

wed Pres. Knipes Masthampn öfuerfallit Leonardt glasmästare med hugg och slag, deremot Erich Olofsson klagar på Leonardt at han hafuer uthur hans ”Ryska” (ryssja) tagit fijsk, och derförre bekänner han at han slogh honom, aldenstund han fan honom derpå färsk gärningh och såg honom hafua Ryskerne under händerne, derpå Leonardt aldeles nekar och säger at fijsken war i båten för ähn han kom dijt. Båten rodde Leonardt sielf såsom han sielf bekänner.”

(Anm. Erik Olofsson fiskare omtalad i Tjugofjärde roten 1637–43 och därefter i rote 19 t.o.m. 1655: efter roteomläggningen bodde han i rote 10, där hans änka bodde 1659–60. Se 7.80.)

1696 *Hans von Gerdes* 1 1/2

Båtekarlen Lars Bryngelsson ägde i nov. 1699.??? Jämför 6.11.

1715: *Petter Ysings änka*, ibm sekr *Dunders änka*, *skepparen Erik Törners änka*

1720: *Petter Ysings änka*

1730: *Källaremästare Jacob Kitz* gård

1745: *Fortifikationsmurmästare Joh. Christ Rancke*

1785–1800: *Färgaren Neucammers änka*

1807: *Handelsman Gottlieb Neucammer*

Senare uppbud av 6.10

urfabrikör *Gustaf Simson* 22.10.1810

handl *A B Wedberg* 5.4.1813

handl *Jonas A Edin* 15.11.1813

(jämför 6.11)

änkan *A B Edin* 6.11.1843

(jämför 6.11)